

Innspill til høring i Familie- og kulturkomiteen 23.10.2020, vedrørende Prop. 1 S (2020-2021)

NOPA, Norsk forening for komponister og tekstforfattere, er en interesseorganisasjon for opphavere til musikkverk. Foreningen har mer enn 1260 medlemmer som skaper musikk og sangtekst på alle språk og i alle sjangre. Felles for NOPAs medlemmer er at de oppretter sin egen arbeidsplass, de fleste som selvstendig næringsdrivende eller frilansere.

NOPAs budsjettinnspill vil i hovedsak omhandle budsjettkapitlene 325 og 320.

Kap. 325 Almene kulturformål

Post 77. Stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifb. med covid-19

Opphavernes økonomi skiller seg fra resten av musikkbransjen. Komponister og sangtekstforfattere får lønn for sitt virke gjennom TONO-vederlag. Vederlag fra konserter, som utgjør hovedinntekten for de fleste, betales etterskuddsvis, omtrent som feriepenger hos vanlige lønnsinntakere. Derfor faller denne gruppen utenom de generelle ordningene vi har hatt for næringsliv og enkeltpersonforetak i dette spesielle året. Tapene som har funnet sted i konsertmarkedet i 2020 vises ikke i opphavernes regnskaper før i september 2021. Siden rettigheter eksplisitt er utelatt fra arrangementsstøtteordningen som nå fases ut, betyr det at komponister og sangtekstforfattere står igjen med nesten ett års inntekt som ikke er kompensert.

I 2019 hadde TONO konsertinntekter i Norge på 100,4 millioner kroner. TONO estimerer nå at resultatet for inneværende år vil ende på rundt 35-40 millioner, altså en nedgang på 60-65 millioner som utelukkende skyldes korona-tiltak. Det forventes også nedgang i områdene bakgrunnsmusikk, kino, revy og kringkasting som er koronarelatert. I skrivende stund estimerer TONO et tap på 80 millioner fra Norge for fremføringsåret 2020. I tillegg vet man at det er store tap på konsertsiden i utlandet (mer eller mindre alt er avlyst fra mars og ut året). I praksis betyr dette at 2021 økonomisk sett blir et av de verste i historien for opphavere og musikkforlag.

Den planlagte stimuleringsordningen omfatter dessverre ikke tapet opphaverne har hatt i 2020 som følge av avlyste og utsatte konserter.

NOPA støtter derfor TONOs forslag til løsning og foreslår at TONOs tap i 2020 blir kompensert gjennom en ekstraordinær tilsvarende bevilgning fra Kulturdepartementet, øremerket konsertavregninger til TONOs medlemmer. TONO vil bruke historiske data for å sikre mest mulig presis avregning, vi viser forøvrig til TONOs innspill.

NOPA er tilfreds med at den nye stimuleringsordningen skal omfatte hele kulturarrangementets verdikjede, og tar det for gitt at vederlag til rettighetshavere nå er inkludert. For at det ikke skal herske noen som helst tvil, har vi i høringsinnspill til ordningen «Tilskudd til kulturarrangementer som følge av Covid-19» 13. oktober anmerket at dette bør konkretiseres i forskriften.

Kap. 320 Norsk Kulturråd

Post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre med mer

Mens norsk musikk gjør det bedre enn noen gang i utlandet, spiller vi stadig mindre av vår egen musikk hos oss selv, særlig i strømmetjenestene. Og Norge er dårligere enn alle andre land vi liker å

sammenligne oss med. I 2018 var den nasjonale andelen 19% i Norge, som er langt dårligere enn våre naboer: 30% i Danmark og 34% i Finland.

Dette ønsker vi å forandre på. Når regjeringen skriver i kulturbudsjettet at vi må se fremover, kunne vi ikke vært mer enige:

Men i en uforutsigbar tid som denne kan vi ikke forholde oss passive og vente, eller handle utelukkende med et tilbakeskuende perspektiv. Blikket må rettes framover. Som samfunn vet vi ikke når verden blir «normal» igjen, ei heller om den blir det. Derfor ønsker regjeringen å se dette som en mulighet til å peke ut en retning. Ikke for å instruere, men for å inspirere. (Side 12 i Kulturbudsjettet).

Gjennom systematisk og nitidig arbeid er dette problemet mulig å løse. NOPA har i lengre tid jobbet sammen med FONØ, Gramart og Musikkforleggerne med et initiativ som skal stimulere til mer bruk av norsk musikk (på alle språk) i Norge. Vi foreslår å etablere et profilerings- og kompetansekontor for å styrke norskandelen av populærmusikk, særlig i strømming, kringkasting, film og spill. Dette kan enten skje i en egen organisasjon, eller gjennom å styrke Music Norway med et utvidet mandat og budsjett. Vi tror det siste er den mest praktiske tilnærmingen.

Den neste perioden med pandemi og ettervirkninger vil være svært viktig for norske artister, opphavere og musikkbransje. Med styrket norskandel vil et hardt presset populærmusikk-felt stå seg bedre. Dessuten kan vi løse et problem som har forverret seg kraftig de siste 10-12 årene.

NOPA foreslår å øke bevilgningen til Music Norway med 10 millioner, slik at den blir 37 460 000 for 2021.

Vi tror også at et slikt prosjekt kan være en god investering for staten. Om vi legger rapporten *Hva nå? – Digitaliseringens innvirkning på norsk musikkbransje* til grunn, kan vi regne oss fram til at samme totale norskandel (som omfatter langt mer enn strømmetjenestene) i 2019 som i 2011 hadde gitt mer enn 500 millioner høyere omsetning i norsk musikkbransje. Sagt med andre ord: For hver prosent vi greier å heve den totale norskandelen blir det 70 millioner 2017-kroner igjen i landet.

I Prop. 1S foreslår Kulturdepartementet at en rekke aktører skal flyttes fra statsbudsjettet og over i kap. 320 Norsk Kulturråd, post 74, deriblant Music Norway. Vi er svært kritiske til at en så stor strukturell reform blir foreslått uten at det har vært en åpen og transparent dialog i forkant mellom Kulturdepartementet, Kulturrådet og organisasjonene det gjelder.

Uavhengighet, armlengdes avstand og maktspredning er forutsetninger for et sunt norsk kulturliv. Ved å plassere de fem NAA-organisasjonene under Norsk kulturråd sentraliserer man vesentlig makt i en allerede meget stor og mektig institusjon. NOPA vil advare mot dette. NOPA stiller seg for øvrig bak Norwegian Arts Abroads uttalelse i sakens anledning, og støtter deres merknad.

Kap. 320 Norsk kulturråd

Post 72 Kunstnerstipend

Kunstnerstipendene stimulerer til nyskaping og gir kunstnere rom til å arbeide med sin kunst over tid. Populærmusikkfeltet, som er hardest rammet av koronakrisen, har til vanlig en veldig liten andel av de faste hjemlene. Antallet søknader til kategorien populærkomponister har økt betraktelig under

koronakrisen, og vi har sett at komponister og tekstforfattere som vanligvis klarer seg veldig bra økonomisk, nå har behov for å søke stipend.

Vi er fornøyd med å ha fått flere av de ekstraordinære stipendene i 2020, og mener antallet stipend for vår kunstnergruppe må økes også i 2021, for å opprettholde kunstnerisk aktivitet og oppnå et mangfold av kunstneriske ytringer. ***NOPA foreslår at det opprettes flere permanente stipendhjemler til populærkomponister og sangtekstforfattere, og at denne gruppen må tilgodeses med en stor andel av de midlertidige stipendene.***

Til slutt

Som medlemmer i Balansekunst er NOPA er fornøyd med regjeringens satsing på mangfold. NOPA applauderer også økt satsing på unge talenter, styrking av Den kulturelle skolesekken og at de fleste poster er indeksregulert.

NOPA stiller seg for øvrig bak høringsinnspillene til TONO, Norsk Komponistforening, GramArt og Kunstnernettverket.